

Historia ya Falsafa

32 Tafakari za Descartes 1

Na Dkt. Arthur Holmes wa Chuo cha Wheaton

Sawa, leo tunarudi kwa rafiki yetu René Descartes. Na tunachofanya ni kufuatilia mstari wa mawazo katika tafakari zake, ambapo ana tafakari sita. Mada ya kwanza ni, sidhani, ambapo anatambua aina za matatizo ambayo yamesababisha shaka ya siku hiyo, pamoja na karne zilizopita.

Ukosefu wa uhakika usioplingika. Na hilo linampeleka, katika kutafakari kwa pili, kupata hitimisho, nina shaka, kwa hivyo nipo. Nami nipo kama kitu kinachofikiri, chenye mashaka.

Hilo litaongoza, katika kutafakari tatu, kwenye dai zaidi kwamba Mungu yupo. Katika kutafakari nne, tunazungumzia kuhusu uaminifu wa akili na tatizo la makosa. Akili ya mwanadamu inakuwa ya kuaminika kwa sababu ni matumizi ya uwezo uliombwa na Mungu.

Mungu hadanganyi. Lakini hilo linatuacha na tatizo la jinsi unavyohesabu makosa . Ni kama tatizo la uovu kuhusiana na wema.

Sawa. Kisha, katika kutafakari tano, anazungumzia zaidi kuhusu kuwepo kwa Mungu, lakini wasiwasi wake kwa ujumla uko kwenye ukweli unaohitajika kuhusu vitu vya kimwili, miili ya kimwili. Na kisha, katika kutafakari sita, ukweli fulani unaotegemeana kuhusu kuwepo kwa kimwili.

Kwa hivyo huo ndio mpangilio wa nchi. Na kuna mwendelezo wa mawazo, kama ungetarajia, kwa kuzingatia kile tulichokuwa tukisema mara ya mwisho, kwamba mbinu yake ni ile ya mfumo wa kutoa maoni. Kwa hivyo anachojaribu kufanya ni kuanzisha misimamo ya awali, na kisha, kwa njia ya mfululizo wa ushahidi, kufikia hitimisho moja baada ya jingine.

Kwa hivyo una mnyororo mpana wa hoja unaoendelea kwa mtindo wa mstari katika njia yote ya kutafakari. Huu si mfululizo wa mada huru. Ni mfumo wa mawazo uliopangwa kimantiki.

Sawa. Sasa, mara ya mwisho, bila shaka, tulikuwa tunazungumzia alichofanya katika kutafakari kwa mara ya kwanza. Na wasiwasi wetu leo, mwanzoni, ni kuhusu kutafakari kwa pili, kisha kwa tatu, labda nne.

Na ni katika Tafakari ya Pili ambapo anavuta, kama unavyoona, kitu hicho maarufu ambacho mara nyingi hunukuliwa, nadhani, kwa hivyo, mimi nipo. Na watu

wamejaribu kuiga hilo tangu wakati huo kwa kubadilisha kitu badala ya kufikiri. Kwa hivyo nahisi, mimi nipo.

Nilimsikia mtu akiifanyia mzaha kwa mtazamo wa Jean-Paul Sartre, ambaye kazi yake ya wasifu ilikuwa na kichwa cha habari Kichefuchefu. Nataipika; kwa hivyo, nipo. Na baada ya yote, unajua, kama nilivyotoa maoni mara iliyopita, ikiwa yeyote kati yenu amekuwa akiugua bahari, huna shaka na kuwepo kwake.

Ungependa, lakini hutaki. Lakini, kwa vyovyote vile, kwa Descartes, ni, nadhani, au nina shaka, kwa hivyo, kwamba nipo. Hiyo ni kusema, axiom ya kwanza iko pale pale katika kutafakari kwa kwanza.

Kwa hivyo, zoezi lenyewe la kuondoa vitu visivyoweza kutiliwa shaka lilikuwa limethibitisha ukweli dhahiri ambao nina shaka. Na ikiwa una shaka hilo, basi, ni wazi, una shaka. Ni kama ukweli muhimu.

Kuhoji ni kusesitiza. Kukataa haiwezekani. Kwa hivyo, kuna ukweli muhimu hapo.

Lakini, anapotafakari kuhusu dhana hiyo, anabainisha kuwa kutilia shaka ni aina moja tu ya kufikiri. Na kwa hivyo, anachofanya ni kusema, nadhani, kwa hivyo, mimi nipo. Kwa hivyo, badala ya dubito, sasa ni cogito, kwa hivyo jumla.

Kwa hivyo, nadhani nipo. Lakini jambo muhimu kwa sasa ni upeo wa kile anachojumuisha ndani ya cogito. Ndani ya kauli rahisi, nadhani, inajumuisha kutilia shaka, kutambua, kufikiria, kuthibitisha, na kukataa, kwa kweli, aina yoyote ya hali ya fahamu na shughuli za fahamu.

Shughuli ya fahamu. Kama una wazo, ninapokutana na watu wanaofanya hivyo kila wakati, kwamba anaposema, nadhani, kwa hivyo, mimi nipo, anazungumzia shughuli baridi ya kiakili. Naam, hujasoma kwa makini vya kutosha.

Kwa sababu anajumuisha hisia za fahamu, matendo ya utashi, kama vile kuthibitisha na kukataa. Kwa hivyo, hafikirii akili kama tofauti na hisia, akili kama tofauti na utashi. Kusema, nadhani, kwa hivyo, nipo, ni kama kusema, nina fahamu, kwa hivyo, nipo.

Jambo lingine analoliona ni kwamba miongoni mwa mambo anayoyajumuisha ndani ya kufikiri ni yaliyomo katika fahamu na matendo ya fahamu. Pata tofauti, inakuwa muhimu. Yaliyomo katika fahamu ni kile ambacho kwa kawaida hukiita wazo au picha.

Labda dhana au wazo. Ni kile unachofikiria. Wakati mwingine anakiita kitu cha mawazo.

Ambapo vitu vya mawazo viko katika fahamu. Mawazo na kadhalika. Lakini, inajumuisha pia matendo ya fahamu.

Kitendo cha kufikiri. Na, bila shaka, una ufahamu wa kufikiri unaposimama kutafakari. Kitendo cha kuthibitisha.

Kitendo cha kukataa. Kitendo cha kutilia shaka. Kitendo cha kutamani.

Kitendo cha kutumaini. Ili kwamba, anaposema, nadhani, kwa hivyo, nipo, hasemi, nina mawazo, na lazima kuwe na kitu chenye mawazo. Au, lazima kuwe na hazina ya mawazo.

Yaani, katika akili. Hapana, hasemi tu hivyo. Anasema kwamba lazima kuwe na wakala anayetenda kwa njia mbalimbali za kimakusudi.

Wakala wa mawazo. Wakala anayetaka . Wakala anayetumaini.

Wakala anayetilia shaka. Kwa sababu tunachokijua katika kujitambua ni shughuli. Sio tu yaliyomo.

Vitu vya ufahamu. Mawazo. Na, kama tutakavyoona, tofauti hiyo inakuwa muhimu sana katika kukabiliana na baadhi ya wakosoaji wake wa baadaye.

Lakini hili, natilia shaka, nadhani, likielezewa kwa njia hii pana, yote ni ya kihisia. Hiyo ni kusema, si kitu kinachodhaniwa, kinachojulikana kwa njia isiyo ya moja kwa moja kupitia uthibitisho fulani au hatua nyingine. Uh, kinajulikana moja kwa moja kwa utambuzi wa kujichunguza katika kujitambua.

Bila kujali hisia au ufahamu wowote wa vitu vya nje. Kwa kujichunguza, nikiangalia ndani, nagundua hili. Ikiwa ninawasiliana na kitu chochote katika ulimwengu wa nje au la.

Haipatikani kupitia utambuzi wa hisia. Haipatikani kupitia ufahamu wetu wa kimwili. Hizi ni ufahamu wa kiakili tu.

Unaona ? Ufahamu wa kiakili. Hathibitishi, anafikiri hawezi kuthibitisha, kwamba hata ana mwili. Hadi ngono ya kutafakari.

Kwa sababu hana njia ya kuthibitisha kuwepo kwa vitu vyovyote vya kimwili, kimantiki, hadi wakati huo. Akiwa ameanza pale alipoanza , kwa mashaka kamili. Shaka kamili.

Unaona ? Kwa hivyo, anazungumzia fahamu, si sifa za kimwili, sifa za kimwili, bali sifa za kiakili, sifa za kiakili. Sawa. Haihusiani na hisia za kimwili .

Hiyo ndiyo hoja, nadhani, ya mfano wake kuhusu nta. Na kama hung'ai machoni pako kwa kutambua, ni kwa sababu tu hujaisoma. Lakini anazungumzia keki ya nta.

Sifa zake za kimwili hubadilika inapopashwa moto. Ndiyo, huyeyuka. Inakuwa laini.

Labda kioevu. Hubadilisha rangi. Hubadilisha umbo.

Na kadhalika. Ili sifa za kimwili ziwe za muda mfupi na zinazohusiana. Hata hivyo, licha ya mabadiliko yote ya sifa za kimwili za kipande cha nta, wazo la nta kama nta ni dhana ya kiakili.

Unaona ? Haijafungwa lazima kwa kutobadilika, haijafungwa lazima kwa sifa zinazobadilika. Unafikiria kuhusu asili isiyobadilika ya nta ambayo ina sifa zinazobadilika. Unaona ? Hoja yake ni kwamba kile kilicho mbele ya fahamu si sifa za kimwili, bali, katika hali hiyo, wazo la nta.

Ambayo haiwezi kupunguzwa tu kwa mkusanyiko wa sifa za kimwili. Kwa hivyo, kwa kuzungumza hivi kuhusu fahamu, anachofanya ni kukubali kwamba atafanya kazi na nadharia ya uwakilishi wa maarifa. Ili, kama ilivyotokea, akili ifahamu mawazo yake na matendo yake ya kiakili.

Sawa? Mawazo na matendo ya kiakili ambayo yanawakilisha miili ya nje na uhalisia mwingine wa nje. Ili mawazo yetu, hali zetu za kiakili, ziwe uwakilishi wa kitu fulani. Unaona ? Uwakilishi wa papo hapo.

Tuna ufahamu wa moja kwa moja kuhusu haya, hisia, ufahamu wa moja kwa moja. Tuna ufahamu wa moja kwa moja kuhusu haya , yaani, kuwepo kwao lazima kuamuliwe. Hujui moja kwa moja kuhusu miili ya kimwili.

Kwa hivyo, hujui moja kwa moja chochote kilicho nje ya fahamu yako, iwe ni miili ya kimwili, akili zingine, au Mungu. Unaona ? Tunachojua moja kwa moja ni fahamu zetu wenyewe. Ndiyo.

Kwa hivyo, tukitaka kujua kuhusu kuwepo kwa Mungu, tunapaswa kuthibitisha hilo kutoka kwa fahamu zetu wenyewe. Hiyo ni kusema, ni Lazima iwe uthibitisho wa awali. Uthibitisho usiotegemea ushahidi wa majaribio, bali unaotegemea maudhui ya fahamu ya mtu mwenyewe.

Hicho ndicho anachofanya katika kutafakari kwa tatu. Na ukitaka kuthibitisha kuwepo kwa akili zingine, ukitaka kujua kuhusu kuwepo kwa akili zingine, lazima uthibitishe . Ukitaka kujua kuhusu kuwepo kwa miili, lazima uthibitishe.

Sasa, William Temple, ambaye alikuwa mwanafalsafa wa Oxford katika sehemu ya kwanza ya karne hii, alikua Askofu Mkuu wa Canterbury. katika kitabu chake kiitwacho Nature, Man, and God, ambacho kinaonyesha aina ya habari inayojumuisha watu wengi, si mengi ya kuzungumzia. Lakini katika kitabu chake kiitwacho Nature, Man, and God, ana sura inayoitwa Faux Pas ya Descartes.

Faux Pas ya Descartes. Unaona, faux pas ni hatua ya uongo, hatua ya makosa. Faux Pas ya Descartes ilikuwa hivi hasa.

Dai ambalo tunalolijua moja kwa moja ni yaliyomo katika fahamu zetu wenyewe. Kwa sababu hii ilianzisha tatizo lote ambalo falsafa ya kisasa ilibidi ilishinda. Na tumekuwa tukijaribu kushinda tatizo la Descartes tangu wakati huo.

Ndiyo, historia ya epistemolojia ya kisasa inaanza hapa. Inaanza hapa kwa maana ambayo Descartes anatuambia, lazima uthibitishe kwamba una mwili, kwamba kuna ulimwengu wa nje. Lazima uthibitishe kwamba akili zingine zipo.

Lazima uthibitishe uwepo wa Mungu. Hatuna njia nyingine ya kujua hilo isipokuwa kwa hitimisho. Ndiyo.

Na hilo linakuwa gumu. Loo, tunafahamu vya kutosha majaribio ya kubishana kuhusu kuwepo kwa Mungu, namaanisha. Katika utamaduni wetu wa Kikristo, tunafahamu hilo, lakini si lazima tufahamu aina ya kazi maalum ambayo Descartes anapewa mahali pa kuanzia.

Lakini vipi kuhusu kuthibitisha kuwepo kwa akili zingine? Je, uliwahi kuwa na wasiwasi kama kweli nilikuwa nazo? Unaona ? Lakini, ungefanyaje? Ungefanyaje? Huna aina fulani ya telepathy inayotoa ufahamu wa haraka katika fahamu zangu. Unaona ? Kwa hivyo inageuka kwa Descartes kwamba huwezi kuthibitisha kuwepo kwa akili nyingine hadi uthibitishe kuwepo kwa mwili mwingine. Na kisha, kwa sababu ya mlinganisho kati ya tabia yako ya mwili na tabia yangu ya mwili, na kujua, uhusiano uliopo kati ya tabia yako ya mwili na akili yako, unaweza kuhitimisha kwa hoja ya mlinganisho, ukibishana kwa njia ya mlinganisho, kwamba lazima kuwe na uhusiano sawa kati ya mwili wangu na akili yangu, kwamba kuna kati ya mwili wako na akili yako.

Na kwa kuwa unaijua katika kesi yako, unaweza kuielewa katika kesi yangu. Unaona ? Lakini mbali na hitimisho hilo la mlinganisho, huna njia ya kujua kwamba nina akili. Kulingana na Descartes.

Naam, hilo linasikika kama jambo la ajabu. Unaona ? Lakini ilimaanisha nini kwamba, uh, lazima uwe na epistemolojia mbadala badala ya nadharia hii ya uwakilishi wa maarifa. Kama utafanya hivyo , tuseme , tuna njia zingine za kujua akili zingine .

Je, kuna ufahamu wa moja kwa moja kuhusu akili zingine, kuhusu fahamu zingine? Kitu cha moja kwa moja zaidi. Na tutakapomfikia Hegel, tutaona anasema yupo. Unaona ? Na, katika utamaduni wa kuwepo, ndiyo, yupo.

Lakini tatizo linaanzia hapa. Sawa, sasa, ninachozungumzia hadi sasa ni hiki tu. Cogito.

Sasa, kinachofuata ni kwamba mimi nipo. Kwa hivyo, mimi nipo. Lakini, swali ni, mimi ni nani aliyepo? Na mwanzoni, Descartes haonyeshi jinsi hilo lilivyo na matatizo.

Kwa sababu ikiwa hoja ni, nadhani, kwa hivyo, mimi nipo, ni nini kinachofuata wakati huo ambapo sifikirii, ninapokuwa nimepoteza fahamu, nimelala usingizi mzito, nimelala bila ndoto? Unaona ? Sasa, haithibitishi kwamba mimi sipo. Jambo kuu ni kwamba, siwezi kuthibitisha kwamba nilikuwepo. Unaona ? Kwa maneno mengine, uh, kile tunachoonekana kujitolea kama mahali pa kuanzia kinaweza kuchukuliwa kama, uh, kile kinachoitwa solipsism ya wakati huu wa fahamu.

Sasa, mtazamo wa kujitenga ni mtazamo ambao hakuna mtu anayeuchukulia kwa uzito kwa maana ya kuushikilia. Ni kama barabara isiyo na mwisho. Nimevua gunia.

Kwa kifupi, mpiga solips ni mtu anayesema, Mimi na mimi pekee nipo. Solus ipsa, nafsi pekee. Solipsism ya wakati huu itakuwa mtazamo kwamba mimi na mimi pekee nipo wakati huu wa sasa.

Sasa, unaweza kuona upuuzi wa kujiona peke yako ambao ndio mwanzo wa kufikirika. Kwa hivyo, nadhani nipo. Sijui kuhusu mtu mwingine yeyote, akili nyingine yoyote, sembuse miili.

Unaona ? Lakini kwa nini wakati huu? Kwa sababu ya tatizo la kutoendelea kwa fahamu zangu. Nina fahamu zisizo na uhakika. Na kusema ukweli, kadiri pengo linavyokuwa refu usiku, ndivyo ninavyokuwa na furaha zaidi siku inayofuata.

Unaona ? Fahamu isiyoeleweka. Ndiyo. Lakini, ninajuaje kama fahamu yangu haina ufahamu au la ? Ninajuaje kama fahamu zilizopita ni zangu? Lakini kwa kumbukumbu tu.

Kumbukumbu ni nini? Ni ufahamu wa sasa, si ufahamu wa zamani. Katika ufahamu wangu wa sasa, nina uwakilishi wa kile ninachokichukulia kama ufahamu wa zamani. Lakini sijawahi kuwa na ufahamu wa moja kwa moja wa ufahamu wa zamani .

Kwa sababu sipo katika wakati uliopita, nipo katika wakati uliopo. Kwa hivyo ninachojua ni ufahamu wangu wa sasa. Wakati uliopo wa ufahamu, sijui hata kama nilisema hivyo.

Usolipsism wa wakati huu. Matatizo mawili yanayosababisha usolipsism wa wakati huu. Matatizo matatu.

Kwanza, ninachojua ni kwamba mimi nipo. Nambari ya kwanza. Nambari ya pili, kutoendelea kwa fahamu zangu.

Nambari ya tatu, tatizo la kumbukumbu. Tatizo la kumbukumbu. Kwa sababu kumbukumbu ni nini isipokuwa uwakilishi wa sasa wa fahamu ya zamani? Kwa hivyo unawakuta watu kama John Locke na David Hume wakijaribu kubishana kuhusu kile wanachokiita utambulisho binafsi.

Utambulisho unaoendelea wa nafsi ile ile kuanzia zamani hadi sasa na wakati ujao. Unaona ? Utambulisho binafsi. Kujaribu kubishana kuhusu uaminifu wa kumbukumbu.

Na kwa kweli, David Hume anainua mikono yake juu na kusema, Sijui , kuhusu hilo. Kwa sababu huwezi kusubiri hadi yaliyopita yaje, unaweza na wakati ujao ili kuona kama yalitokea. Huwezi kuendelea mbele hadi yaliyopita.

Kwa hivyo, tatizo analotoa ni kubwa sana . Ujinga wa wakati huu wa fahamu. Naam, hilo linaonyesha aina ya pingamizi atakalokumbana nalo.

Lakini, hoja, uh, ni kwamba hisia anayoitumia mwanzoni, dubito, cogito, inahusisha tatizo hilo lote. Lakini pia anaona jumla ya ergo kama, aina ya matokeo dhahiri. Unaona, kwa Kiingereza ni maneno mawili, nadhani.

Katika Kilatini alichoandika au Kifaransa alichoandika, ni, vema, katika Kilatini ni neno moja. Cogito. Kifaransa, itakuwa mbili.

Unaona, lakini neno moja. Kwa hivyo ni nini, ni nini huyu mimi ninayehusika katika mawazo, cogito, neno moja? Naam, anachukulia kuwa jambo dhahiri kabisa, uh, kwamba hili, kwamba mimi ni, ni jambo la kufikiri. Hiyo ni kusema, wakala wa kufikiri.

Kitu kinachofikiria. Kifungu chake, cogitans za rangi. Cogitans, kitenzi cha sasa, kinachoonyesha kinachoendelea.

Kabila, kitu, kiini, kitu. Wapenzi wa kabila. Lakini hapo amefikia hitimisho ambalo huenda lisikubalike.

Kwa sababu tukipewa ufahamu wa haraka wa nafsi yangu katika tendo la kufikiri, kwa kutafakari, tunajitambua kama tunafikiri. Mbio huingia wapi? Kitu hicho. Je, ninafahamu akili inayofanya mawazo? Akili ni kitu cha kiakili, kitu kisicho na mwili, roho.

Unaona ? Lakini ndivyo anavyothibitisha hapa. Mimi ni mtu wa kufikiri . Na anaamini kwamba amethibitisha uwepo wa roho.

Kwa kweli, mwanzoni kabisa mwa kazi hiyo, anasema atathibitisha kuwepo, kuwepo kwa Mungu na nafsi. Hilo ndilo hasa ambalo wasomi walijaribu kufanya. Ili kutoa msingi wa theolojia.

Naam, ameonyesha kwamba tuna ufahamu wa moja kwa moja wa kufikiri na mawazo. Mfikiri kidogo. Unaona ? Hilo ndilo swali.

Na hicho ndicho kinachopingwa kwa sababu anapolinganisha kitu hiki cha kufikiri na roho, na mambo ya ndani, na akili isiyo ya kimwili, Thomas Hobbes, ambaye alimtumia tafakari hizo kwa maoni kabla ya kuchapishwa. Thomas Hobbes alitoa pingamizi lake dhahiri. Kwa nini kitu cha kufikiri kisipaswi kuwa mwili? Ambayo, bila shaka, ndiyo hasa Thomas Hobbes aliyofikiri ilikuwa.

Unakumbuka ubinafsi wa Thomas Hobbes. Kwa nini kitu kinachofikirika kisipaswi kuwa mwili? Anadhani, bila shaka, kwamba ni ubongo unaofanya mawazo badala ya aina fulani ya roho isiyo na mwili. Kwa nini si mfikiri wa kimwili? Ambayo Descartes ana majibu yake.

Kwanza, sina ufahamu wa mwili kama ninavyojua akili. Hiyo ni kusema, nina ufahamu wa mwili, lakini sina ufahamu wa mwili. Na pili, anadai, nina wazo fulani la kitu chenye roho.

Sasa, neno hilo dhana ni neno gumu. Hasemi nina wazo dhahiri na tofauti. Sasa, nina wazo dhahiri na tofauti la kufikiri, kutilia shaka, na mawazo kadhaa ninayofikiria, lakini sina wazo dhahiri na tofauti la kiini cha akili, kiini cha nafsi.

Nina wazo lisiloeleweka vizuri kuhusu hilo litakuwaje. Hasemi lisiloeleweka, lakini ni wazo; si wazo lililo wazi na tofauti. Wazo linamaanisha kitu ambacho labda kina ubunifu zaidi kuliko kilicho wazi.

Lakini kwa vyovyote vile, anadhani kuna misingi zaidi ya kuthibitisha kiini cha nafsi kama mfikiri kwa sababu ya wazo hili kuliko misingi ya kudai kwamba maada ni kiini cha nafsi, kwamba mwili ni mfikiri. Kwa hivyo, nadhani, kwa hivyo nipo. Mimi ni nani? Kitu kinachofikiria, roho.

Na kadhalika. Baadaye , kutakuwa na pingamizi lingine ambalo tutakabiliana nalo, lililoibuliwa na David Hume karibu mwaka wa 1800, ambaye alisema kuhusu akili na ufahamu wetu wa kujichunguza wa akili, hapana, tunachojua ni mawazo yetu tu. Na katika kuijua akili yangu, ninafahamu tu kundi la mawazo ambalo naliita langu.

Lakini ni nini kinachoziunganisha ? Mimi, unaona. Sasa, Hume haongelei, hata hivyo, ufahamu wa matendo ya kiakili, bali mawazo tu. Na kwa hivyo, hoja ya Descartes inategemea, inaonekana kwangu , ukweli kwamba tuna ufahamu wa moja kwa moja wa matendo yetu ya kiakili, kwa hivyo, wa wakala.

Na wakati mwingine inachukua juhudi za kiakili kuthibitisha, kukataa, kuamua, unaona, sembuse kufikiria, kusababu, kuhitimisha. Unaona, tunafahamu kuhusu wakala anayefanya kazi katika visa hivyo. Kwa hivyo, inaonekana kwangu kwamba hoja ya Descartes haitegemei tu mawazo ya uwakilishi, bali pia ufahamu wa kujichunguza wa shughuli zetu za kiakili, ambao nadhani hupati kwa David Hume.

Kuna mawazo tu. Kwa hivyo, bila shughuli ya kiakili , kwa nini tuwe na wakala? Unaona ? Na kwa hivyo, linapokuja suala la kuwepo kwa akili bila ufahamu wowote wa wakala, Hume ni mtu mwenye shaka tu. Hatuna njia ya kujua.

Naam, itabainika kwamba Hume pia ana shaka kuhusu kuwepo kwa miili ya kimwili. Pia ana shaka kuhusu kuthibitisha kuwepo kwa Mungu. Kwa hivyo, Descartes, ambaye alianza na shaka, kwa kweli, kulingana na David Hume, anapaswa kuishia pale alipoanzia, kuwa na shaka.

Unaona ? Kwa hivyo, hadithi ya epistemolojia kutoka Descartes hadi Hume ni hadithi ya jaribio la pamoja la kubishana njia ya mtu kutoka katika shaka kwa kile tulichokiita mara ya mwisho mbinu ya msingi. Sawa. Mbinu ambayo, kulingana na David Hume, inashindwa kabisa.

Kwa hivyo, Hume anapaswa kutafuta njia nyingine ya kutoka katika shaka. Na kwake, ni suala la imani ambazo ni matokeo ya tabia za kiakili. Ni aina ya vitendo.

Sawa. Ruth? Kwamba Descartes anajifungia katika hilo linalofanya jinsi anavyofafanua hisia za kitendo cha akili kuwa tofauti na jinsi ningesema, kutoka kwa mtazamo wa uhalisia zaidi, nina hisia mwilini mwangu. Unajua, mtu anayeamini uhalisia angekuja na kusema, hapana, kwa kweli, nina hisia mwilini mwangu.

Ni jinsi ninavyojua. Kiini cha jambo hili ni uwakilishi. Na naona nilifuta neno hilo mahali fulani njiani.

Ndiyo, unaona, angavu ni kitu ambacho ni cha moja kwa moja. Uwakilishi unamaanisha kwamba tunamaanisha kuwa maarifa yetu si ya moja kwa moja. Na aina ya uhalisia ambao nadhani unauzungumzia, aina ambayo Dallas Willard alikuwa akizungumzia wiki iliyopita, wiki iliyopita, ni uhalisia wa moja kwa moja .

Alirejelea uhalisia wa Uskoti. Thomas Reid. Alirejelea GE Moore.

Ni uhalisia wa moja kwa moja . Hegel anawezaje kuzungumzia ufahamu wa moja kwa moja wa akili zingine, lakini kwa sababu ya uhalisia wa moja kwa moja kuhusu hilo? Vivyo hivyo, mdhanaishi. Hivyo ndivyo kitu kama hicho kingeweza kusema kimawazo, Natapika, kwa hivyo nipo.

Unaona, kwa sababu kuna ufahamu wa moja kwa moja wa kuwepo kwa mwili wa mtu katika hali ya kichefuchefu. Unaona ? Kwa hivyo uko sahihi. Suala ni la moja kwa moja au lisilo la moja kwa moja.

Maarifa ya moja kwa moja au ya uwakilishi. Hapana, si semantiki. Ndiyo, nadhani inategemea utoshelevu wa maelezo mawili tofauti.

Kuhusu kujua, kufahamu, kutambua. Na wale mliokuwa katika hotuba ya pili ya Dallas Willard mtakumbuka kwamba alizungumzia funguo kadhaa za uhalisia huo. Mojawapo ilikuwa wazo la nia.

Hiyo ni kusema, akili hunyoosha mkono na kuelewa moja kwa moja kile kilichopo. Inaelekeza kwenye nia ya kiakili. Jambo lingine lilikuwa umuhimu wa nafsi yenye maana.

Hiyo ni kusema, wakala ambaye anaweza kuwa na nia na ufikiaji wa kiakili. Kwa hivyo, moja kwa moja kwenye shabaha hiyo, ndio. Ndiyo, na tutaingia katika aina hiyo ya kitu tunapoendelea.

Lakini ni Descartes ndiye aliyefanya suala muhimu la epistemolojia ya karne ya 17 na 18 kuwa muhimu sana. Ni muhimu sana. Kuna kitu kingine chochote? Daudi? Ndiyo, kunaweza kuwa na makosa ya kimantiki yanayohusika katika hili.

Kama, kwa mfano, pengo katika mlolongo wa hoja . Dhana iliyokandamizwa ambayo si kweli. Unaona, kitu cha aina hiyo.

Lakini hiyo ndiyo aina ya kosa linalohusika katika mtazamo huu wa uwakilishi. Anaposema kwamba kitu tunachokijua ni hali zetu za kiakili . Unaona, sasa, nachukua hilo kuwa maelezo potofu ya asili ya fahamu.

Maelezo potofu. Ndiyo, kwa sababu kama, kama Ruth asemavyo, ninafahamu mwili wangu mwenyewe, au kama Sartre asemavyo, ninafahamu kutapika kwangu kimwili. Unaona, njia ya haraka.

Ikiwa ndivyo ilivyo, basi najua tu mawazo yangu mwenyewe kama maelezo yasiyo sahihi. Unaona, kuna tofauti kubwa kati ya kuwa na wazo la kutapika na kutapika. Sivyo? Una wazo hivi sasa.

Sioni mtu yeyote akifanya hivyo. Unaona. Na ndani ya hoja yake, ulisema hapo awali kwamba kosa si kosa, lakini kile ambacho Hume anakionyesha hasa ni jinsi watu wanavyoingiliana.

Ndiyo, ndiyo. Unaona, inaweza kuwa halali kusema, nadhani, kwa hivyo nipo. Hobbes anasema ni kosa kudhani kwamba wewe ni kitu kinachofikiri, nafsi isiyo na mwili.

Haifuati. Hume anasema ni kosa kudhani kwamba kuna kitu chochote. Mambo hayo .

Kwa hivyo wanafikiri kuna mapengo katika hoja, ndio. Janelle. Unaelezeaje jinsi unavyotoka , mimi nipo, mimi ni kitu? Sawa, hiyo ndiyo utaratibu unaofuata wa biashara.

Jim? Umekuwa ukifikiria kidogo kwa njia isiyo ya kimchoro. Je, unaweza kusema kwamba nina wazo tu? Ndiyo, hili linajitokeza tena tunapomfikia George Berkeley, ambaye ana aina sawa ya mtazamo wa uwakilishi kama msingi wa dhana yake ya kibinafsi, unaona. Lakini George Berkeley atatofautisha kati ya wazo la njaa na kuhisi njaa.

Mfano wake ni wa maumivu. Nadhani alikuwa mmoja wa watu wengine wa Kiingereza wa karne ya 18. Loo, jina lake linanishangaza kwa sasa.

Nani alisema atamkanusha Askofu Berkeley msomi, na akampiga teke. Loo, hilo linauma. Hilo ni maumivu halisi, si wazo la maumivu tu.

Berkeley alijibu, bila shaka, wazo la maumivu ni la hiari. Maumivu halisi ni ya hiari. Hiyo ndiyo tofauti halisi.

Lakini zote mbili ni mawazo. Kuna mawazo yasiyo ya hiari, unaona. Kwa hivyo, nadhani Descartes angesema jambo lile lile.

Kwamba wazo lako la sasa la kutapika ni—au wazo lako la sasa la mlo ni la hiari, ilhali kuhisi njaa ni jambo lisilo la hiari. Lakini yote ni mawazo. Lakini hilo halinifanyi nijue—Hakuna ufahamu wa moja kwa moja.

Hapana. Sio kulingana na Descartes na Berkeley. Kulingana na Reed, ndiyo.

Tim? Je, kuna sababu yoyote kwa nini wakala asiye na maana anayezingatia hoja kwa makini na Descartes hachoki? Namaanisha, kuna uchovu wa kimwili, ndio, lakini pia kuna uchovu wa kiakili, sivyo? Akili tu, inachosha. Sasa, hiyo si jinsi Descartes angejibu. Hiyo ndiyo jinsi Berkeley angejibu.

Jinsi Descartes angejibu labda ni kwa kusema, ndiyo, kama tutakavyoona tutakapothibitisha uwepo wa mwili, kuna uhusiano wa kisababishi kati ya mwili na akili. Ili mwili wako ukichoka, akili yako huathirika. Mm-hmm.

Ndiyo, inashangaza kwamba akili yangu huchanganyikiwa yapata saa tatu au nne usiku. Kwa kawaida, si jambo la kuchanganyikiwa asubuhi, lakini ni jambo la kuchanganyikiwa usiku. Kwa nini? Naam, Descartes angesema ni dhahiri.

Mwili wako unachoka, na akili yako imeathirika. Ndiyo. Ndiyo.

Kuwa mwangalifu usichukue kiini kumaanisha kitu cha kimwili. Kwa hivyo, ni tafsiri yetu ya neno jamii, ambalo linamaanisha kitu, na tunatumia neno dutu katika Kiingereza cha kawaida kwa njia mbalimbali. Sasa, kiini cha hoja hii ni, unaona, au tunasema, jambo ni nini? Maana yake, tatizo ni nini? Naam, jambo linalojadiliwa ni, unaona, kwa hivyo maneno kama vile jambo na kiini hayamaanishi vitu vya kimwili .

Kwa kweli, dutu ni kile kinachosimama chini. Sub-sta-o. Ni watu wangapi walikuwa na Kilatini ya shule ya upili? Kundi la washenzi.

Sub-sta-o, imesimama chini, unaona. Hapana, hakika, unajua, ni Wagiriki, Warumi, au washenzi ndio njia mbadala pekee. Ni jinsi ilivyokuwa zamani, angalau.

Kwa hivyo, kwa maana hiyo, unaona, akili ndiyo inayoongoza hali na shughuli zote za fahamu. Ukweli wa msingi, ule wa akili. David? Nilikuwa najiuliza, pamoja na Descartes, ikiwa anasema kwamba kuna mawazo yasiyo ya hiari, je, anaweza kujiondoa katika hali ya kujiona tu ya wakati huu kwa kusema kwamba tuna mawazo haya yasiyo ya hiari yanayoendelea? Hapana, nadhani wazo ambalo hulijui, angeliona kama kujipinga mwenyewe.

Ni kama duara la mraba. Kwa sababu wazo ni hali ya fahamu, na unauliza kuhusu fahamu isiyo na fahamu. Hakuna wanyama kama hao.

Kuna hali za kiakili. Kuna picha zinazopitia akilini mwako unapoota. Kwa hivyo kuota ni hali ya fahamu.

Sio fahamu inayoamka, lakini ni hali ya fahamu. Wakati mwingine unaweza kuniambia unachoota. Je, fahamu ya chini ya fahamu haishiki mawazo ambayo huyajui? Unamaanisha kwamba kuna ushawishi fulani wa fahamu au nusu fahamu kwenye hali zako za fahamu? Je, ni wazo hadi litakapokuwa fahamu? Sasa, sababu za fahamu hiyo ni jambo lingine.

Lakini saikolojia ya kina imepata kila aina ya sababu ambazo hakuna mtu aliyezifikiria hapo awali. Zimepatikana? Naam, zimedhaniwa. Ndiyo.

Kutoa sababu. Sawa, kutafakari kwa tatu. Janelle anataka kufikia hilo.

Tafakari ya tatu. Kwa kuwa nimefika hapa tu, kwamba mimi ni mtu wa kufikiri, mawazo ya kufikiri, ni wazi kabisa kwamba Descartes ana hoja mbili tu za ziada zinazopatikana sasa kwa chochote anachotaka kuthibitisha. Moja, kuwepo kwa akili, sawa, na mbili, mawazo halisi niliyo nayo.

Kwa hivyo ikiwa atabishania uwepo wa Mungu, lazima abishanie kutokana na mojawapo au yote mawili . Na anafanya hivyo. Sehemu kuu ya kutafakari ya tatu ni kubishana kutokana na mawazo yetu halisi.

Hasa, wazo langu kuhusu Mungu, ambalo ni mojawapo ya mawazo yangu, unaona. Lakini lingine lingekuwa kuwepo kwa akili. Ndiyo.

Na katika visa vyote viwili, atakachofanya ni kujaribu kujenga hoja ya kisababishi. Hoja ya kisababishi. Sasa, hoja kutokana na uwepo wa akili ni rahisi kiasi, na ina jukumu la pili tu.

Ni jukumu la pili lililounganishwa katika hoja kutoka kwa wazo la Mungu. Lakini kuwepo kwa akili ni rahisi sana . Hapa niko, waziwazi, kitu chenye kikomo, kinachoweza kukosea, na chenye kutegemeana.

Imepunguzwa, inaweza kufanya makosa, na inategemea mimi kama akili katika mambo mengine, na kwa utendaji wangu kama akili inayotegemea mambo mengine. Kwa maneno mengine, anachoshughulikia katika uwepo wa akili ni wakala anayetenda kwa vitendo vya ufahamu, wakala, na mawazo. Unaona, mambo hayo anayoyapata kutoka kwa maelezo yake ya awali ya kufikiri.

Kuna mawazo, kuna wakala, kitu cha kufikiri. Kwa hivyo swali lake litakuwa, ni nini husababisha haya? Ni chanzo cha mwisho. Kwa hivyo ni hoja ya sababu-athari.

Sasa, kama una wasiwasi, unajua, najua huna wasiwasi kimwili, bali kiakili. Unaweza kuwa una wasiwasi kimwili; ni karibu wakati huo. Lakini kama una wasiwasi kiakili, utatambua kwamba kwa kuchangia hoja ya sababu, ana dhana iliyokandamizwa kwa kuongeza.

kwa kweli kuna uhusiano wa kisababishi. Kwamba kitu chochote kinachoweza kutokea lazima kiwe na sababu. Mawazo hayapo yenyewe; lazima yawe na sababu.

Akili zenye msimamo mkali hazipo zenyewe; lazima ziwe na sababu. Lo! Hilo limetoka wapi? Naam, nadhani ni mfano mzuri wa ukweli kwamba unapojaribu kusimamisha kila kitu, utapata kitu ambacho hutakisimamisha. Anasimamisha hukumu juu ya kila kitu katika kutafakari kwanza.

Lakini inaonekana, hakusimamisha hukumu kwa kanuni ya kisababishi. Loo, huenda, unajua, anaweza kuunda hoja kwa hilo, akisema asili inatufundisha hivyo. Na kwa kweli, unaona kwamba anatofautisha kati ya aina tatu za mawazo.

Mawazo ya asili, mawazo ya kuisisimua, na mawazo ya kweli. Wazo la kweli ni moja ninayobuni; ni hadithi ya kubuni. Kama wazo langu la twiga mwenye manyoya na mabawa ya kipepeo na madoa ya waridi kwenye mkia wake.

Unaona, hilo ni wazo la kubuni. Kuna mawazo mengine ambayo ni ya kuisisimua. Hiyo ni kusema, yanatujia kutoka kwa mawakala wa nje, kutoka kwa sababu za nje.

Kama wazo langu kwamba kuna mti huko chuoni ni jambo la kuisisimua. Kwa sababu ya kile kinachoathiri viungo vya hisi na kadhalika. Lakini basi uwezekano huu wa mawazo ya asili.

Unaona, sasa uzoefu wetu wenyewe wa mawazo ya ujio, ambayo hatuna udhibiti juu yake, ni wa hiari, si wa hiari. Unaona, mawazo ya ujio ni ya hiari, yale ya ukweli ni ya hiari. Uwepo halisi wa mawazo haya ya ujio ni kwamba, kama anavyosema, asili inatufundisha hivyo.

Asili inaweka wazi kwamba kuna sababu huko nje. Sina udhibiti wowote juu ya wazo hilo. Unaona, ninamtazama Carl usoni, na siwezi kutoroka.

Hilo hapo. Lipende au liache, namaanisha, hilo hapo. Bila hiari.

Kwa hivyo anaweza kusema kwamba wazo la kisababishi hutolewa katika uzoefu wa kuwa na mawazo. Kanuni ya kisababishi hutolewa katika hilo. Lakini kwa vyovyote vile, hilo ni wazi linahusika.

Sasa, biashara hii ya Descartes inayoonekana kuchukua vitu kama kanuni ya kisababishi ni ya kushangaza, kwa sababu anadai kuwa amesimamisha hukumu kwenye hitimisho zote za kifalsafa za awali. Umesoma kipande cha Gilson, sivyo, tulipokuwa tukishughulika na Augustine? Gilson ana kitabu kuhusu Descartes kinachoitwa Ushawishi wa Falsafa ya Zama za Kati kuhusu René Descartes. Ni kitabu, ee, kizito.

Descartes, ambaye alijifanya kusimamisha hitimisho zote za kifalsafa za enzi za kati, na Gilson akaandika kitabu, ee, kizito, kuhusu ushawishi wa falsafa ya enzi za kati kwa René Descartes. Ndiyo, unajaribu kufanya mawazo yoyote yasiyo na dhana, na utaishia mahali pamoja, unaona. Sayansi yoyote isiyo na dhana ni ya hiari.

Ilikuwa kwa ajili ya Descartes. Hatujui kila wakati kuhusu mawazo yetu. Hilo ndilo tatizo.

Haya ni mawazo yako yasiyo na fahamu. Jambo ni kwamba, kama hayana fahamu, si yako. Huna.

Wanakupata. Naam, muda umepita.